

OBSAH

Úvod	7
1. Marxismus-leninismus o základních souvislostech mezi ekonomikou a vojenstvím. Geneze teorie válečné ekonomiky	17
2. Historický nástin vývoje vztahů ekonomiky a vojenství. Ekonomické základy vojenské moci státu	31
2.1. Vztahy ekonomiky a vojenství v předkapitalistických společenských systémech s rukodělnou technikou	31
2.2. Vztahy ekonomiky a vojenství v období strojové techniky, se zvláštním zřetelem na první a druhou světovou válku	52
2.3. Ekonomický a válečně ekonomický potenciál — základ vojenské moci státu	76
3. Vztah ekonomiky a vojenství v soudobých podmínkách	89
3.1. Nástup vědeckotechnické revoluce a její vojenskoekonomické souvislosti	90
3.2. Úkoly státu při přípravě národního hospodářství na možnou raketojadernou válku	107
3.3. Ekonomické a vojenské aspekty působení vědeckotechnické revoluce na člověka	122
4. Ekonomické nároky potenciální války a jejich uspokojování hlavními soudobými koalicemi	131
4.1. Základní směry ekonomického zabezpečování soudobé koaliční války	132
4.2. Ekonomická příprava států NATO k vojenské agresí	137
4.3. Hospodářské základy obrany zemí Varšavské smlouvy	149
4.4. Vojenské aspekty mezinárodní ekonomické integrace	157
4.5. Ekonomické problémy čínského militarismu	165
5. Ekonomická realnost světa bez válek	175
Doslov	184
Příloha 1. Charakteristika konfliktů	189
Příloha 2. Poznámka k měření válečné ekonomického potenciálu	191
Poznámky	195
Seznam literatury	212

TREŚĆ

EKONOMICZNE ASPEKTY POLITYKI OBRONNEJ I POTĘGI WOJSKOWEJ PAŃSTWA — HISTORIA I WSPÓŁCZESNOŚĆ

Wstęp	7
1. Marksizm-leninizm o podstawowych współzależnościach między ekonomiką i wojskowością. Geneza teorii ekonomiki wojennej	17
2. Rys historyczny rozwoju więzi ekonomiki i wojskowości. Ekonomiczne podstawy potęgi wojskowej państwa	31
2.1. Więzy ekonomiki i wojskowości w przedkapitalistycznych systemach społecznych o technice manufakturowej	31
2.2. Więzy ekonomiki i wojskowości w epoce techniki maszynowej ze szczególnym uwzględnieniem I i II wojny światowej	52
2.3. Potencjał ekonomiczny i wojenno-ekonomiczny — podstawa potęgi wojskowej państwa	76
3. Więzy ekonomiki i wojskowości w warunkach współczesnych	89
3.1. Pochód rewolucji naukowo-technicznej a jej współzależności wojskovo-gospodarcze	90
3.2. Cele państwa w przygotowaniu gospodarki narodowej do możliwej wojny raketowo-jądrowej	107
3.3. Ekonomiczne i wojskowe aspekty oddziaływania rewolucji naukowo-technicznej na człowieka	122
4. Potrzeby ekonomiczne potencjalnej wojny i ich zaspokojenie przez główne współczesne koalicje	131
4.1. Podstawowe kierunki ekonomicznego zabezpieczenia współczesnej wojny koalicyjnej	132
4.2. Przygotowania wojenno-ekonomiczne państw NATO do agresji militarnej	137
4.3. Podstawy gospodarcze obrony krajów Układu Warszawskiego	149
4.4. Wojskowe aspekty międzynarodowej integracji gospodarczej	157

la guerre contemporaine entre les coalitions	132
4.2. La préparation économique des pays de l'OTAN à une agression militaire	137
4.3. Les bases économiques de la défense des pays du pacte de Varsovie	149
4.4. Les aspects militaires de l'intégration économique internationale	157
4.5. Les problèmes économiques du militarisme chinois	165
5. La réalité économique du monde sans guerres	175
La conclusion	184
Annexe: La caractéristique des conflits	189
Annexe: Note sur la mesure de le potentiel militaire – économique	191
Notes	195
Bibliographie	212

4.5. Problemy ekonomiczne chińskiego militarizmu	165
5. Ekonomiczna realność świata bez wojen	175
Posłowie	184
Dodatek 1: Charakterystyka konfliktów	189
Dodatek 2: Uwagi do pomiaru wielkości potencjału wojenno-ekonomicznego	191
Przypisy	195
Zestaw literatury	212

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОБОРОННОЙ ПОЛИТИКИ И ВОЕННОЙ СИЛЫ ГОСУДАРСТВА — ИСТОРИЯ И СОВРЕМЕННОСТЬ

Введение	7
1. Марксизм-ленинизм об основных взаимосвязях между экономикой и военным делом. Генезис теории военной экономики	17
2. Исторический очерк развития отношения экономики и военного дела. Экономические основы военной силы государства	31
2.1. Отношения экономики и военного дела в докапиталистических общественных системах с техникой вручную	31
2.2. Отношения экономики и военного дела в период машинной техники с особым учетом 'первой и второй мировых войн	52
2.3. Экономический и военно-экономический потенциал — основа военной силы государства	76
3. Отношение экономики и военного дела в современных условиях	89
3.1. Начало научно-технической революции и ее военно-экономические взаимосвязи	90
3.2. Задачи государства при подготовке народного хозяйства к возможной ракетно-ядерной войны	107
3.3. Экономические и военные аспекты влияния научно-технической революции на человека	122
4. Экономические протязания потенциальной войны и их удовлетворение главными современными коалициями	131
4.1. Основные направления экономического обеспечения современной коалиционной войны	132
4.2. Военно-экономическая подготовка государства НАТО к военной агрессии	137
4.3. Хозяйственные основы обороны стран Варшавского договора	149
4.4. Военные аспекты международной экономической интеграции	157

4.5. Экономические проблемы китайского милитаризма	165
5. Экономическая реальность мира без войн	175
Послесловие	184
Приложение 1: Характеристика конфликтов	189
Приложение 2: Примечание к оценке военно-экономических возможностей	191
Замечания	195
Библиографический указатель	212

CONTENTS

ECONOMIC ASPECTS OF THE DEFENCE POLICY AND THE MILITARY POWER OF THE STATE — PAST AND PRESENT

Introduction	7
1. Marxism Leninism on basic relationships between economy and the military sphere. The genesis of the theory of war economy	17
2. The historical outline of the development of the relation between economy and the military sphere. Economic foundations of the military power of the state	31
2.1. The relations of economy and the military sphere in pre — capitalist social systems with hand technology	31
2.2. The relations of economy and the military sphere in the period of machine technology with special respect to World Wars I and II	52
2.3. The economic and war economic potential — the basis of the military power of the state	76
3. The relation of economy and the military sphere under contemporary conditions	89
3.1. The onset of the scientific technological revolution and its military and economic connections	90
3.2. The tasks of the state in preparing the national economy for a possible rocket-nuclear war	107
3.3. Economic and military aspects of the scientific technological revolution as affecting man	122
4. Economic requirements of a possible war and their meeting by the major contemporary coalitions	131
4.1. Basic trends of securing the contemporary coalition war economically	132
4.2. The economic preparation of the NATO states for a military aggression	137
4.3. The economic foundations of the defence of the Warsaw Pact countries	149

4.4. Military aspects of the international economic intergration	157
4.5. Economic problems of Chinese militarism	165
5. Economic reality of the world without wars	175
Conclusion	184
Appendix: Characteristic features of conflicts	189
Appendix: Note on the measuring of the war economic potential	191
Notes	195
List of Literature	212

INHALT

ÖKONOMISCHE ASPEKTE DER WEHRPOLITIK UND DER MILITÄRISCHEN MACHT DES STAATES — GESCHICHTE UND GEGENWART

Einleitung	7
1. Marxismus Leninismus über grundlegende Zusammenhänge zwischen der Ökonomik und dem Militärwesen. Genesis der Theorie der Kriegsökonomik	17
2. Historischer Umriß der Entwicklung der Beziehung zwischen der Ökonomik und dem Militärwesen. Ökonomische Grundlagen der militärischen Macht des Staates	31
2.1. Beziehungen der Ökonomik und des Militärwesens in vorkapitalistischen gesellschaftlichen Systemen mit Manufakturtechnik	31
2.2. Ökonomisches und kriegsökonomisches Potential- Grundlage der ökonomischen Macht des Staates	52
3. Beziehungen der Ökonomik und des Militärwesens in gegenwärtigen Bedingungen	89
3.1. Antritt der wissenschaftlich-technischen Revolution und ihre militärisch ökonomischen Zusammenhänge	90
3.2. Aufgaben des Staates bei der Vorbereitung der Volkswirtschaft für einen möglichen raketennuklearen Krieg	107
3.3. Ökonomische und militärische Aspekte der Auswirkung der wissenschaftlich-technischen Revolution auf den Menschen	122
4. Ökonomische Ansprüche des Potenzialkrieges und ihre Befriedigung durch grundlegende gegenwärtige Koalitionen	131
4.1. Haupttendenzen der ökonomischen Sicherstellung des gegenwärtigen Koalitionskrieges	132
4.2. Ökonomische Vorbereitung der NATO Staaten für die militärische Aggression	137

4.3. Wirtschaftliche Grundlagen der Verteidigung der Länder des Warschauer Paktes	149
4.4. Militärische Aspekte der internationalen ökonomischen Integration	157
4.5. Ökonomische Probleme des chinesischen Militarismus	165
5. Ökonomische Realität der Welt ohne Kriege	175
Nachwort	184
Beilage: Charakteristik der Konflikte	189
Beilage: Bemerkung zum Meßprozeß der ökonomischen Kriegspotentials	191
Bemerkungen	195
Literaturverzeichnis	212

TABLE DES MATIÈRES

LES ASPECTS ÉCONOMIQUES DE LA POLITIQUE DE PRÉPARATION MILITAIRE ET DU POUVOIR MILITAIRE DE L'ÉTAT — L'HISTORIQUE ET L'ÉPOQUE ACTUELLE

Introduction	7
1. L'idéologie du marxisme-léninisme sur les relations fondamentales entre l'économie et le domaine militaire. La genèse de la théorie de l'économie de guerre	17
2. L'aperçu historique de l'évolution des relations entre l'économie et le domaine militaire. Les bases économiques du pouvoir militaire de l'État . .	31
2.1. Les relations entre l'économie et le domaine militaire dans les systèmes sociaux précapitalistes caractérisés par la technique de production manuelle	31
2.2. Les relations entre l'économie et le domaine militaire à l'époque de la technique manufacturière par rapport spécial à la Première et la Deuxième guerre mondiale	52
2.3. Le potentiel économique et le potentiel militaire-économique — base du pouvoir militaire de l'État	76
3. Relations entre l'économie et le domaine militaire à l'époque actuelle . .	89
3.1. L'avènement de la révolution scientifique et technique et ses conséquences militaires et économiques	90
3.2. Les tâches de l'État dans la préparation de l'économie nationale à une éventuelle guerre de missiles nucléaires	107
3.3. Les aspects économiques et militaires de l'influence de la révolution scientifique et technique sur l'homme	122
4. Les exigences économiques d'une guerre éventuelle et leur satisfaction par les principales coalitions contemporaines	131
4.1. Les orientations principales visant à assurer les bases économiques de	